

ВПЛИВ СПИСАННЯ БЕЗНАДІЙНОЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ПІДПРИЄМСТВА

Наявність дебіторської заборгованості є об'єктивною та виправданою ситуацією для будь-якого суб'єкта господарювання, проте її розмір і якість впливають на фінансовий стан підприємства, зокрема на його фінансову стійкість, платоспроможність та ділову активність. Несвоєчасне погашення заборгованості дебіторами може призвести до платіжної кризи на підприємстві, перетворення такої заборгованості в сумнівну та безнадійну.

Безнадійна заборгованість, у тому числі дебіторська, є об'єктом бухгалтерського обліку, а головним нормативним документом, що регламентує порядок обліку дебіторської заборгованості, є П(с)БО 10 «Дебіторська заборгованість». На рис. 1 систематизовані підходи до трактування поняття «безнадійна заборгованість», наведені в нормативно-правових актах України.

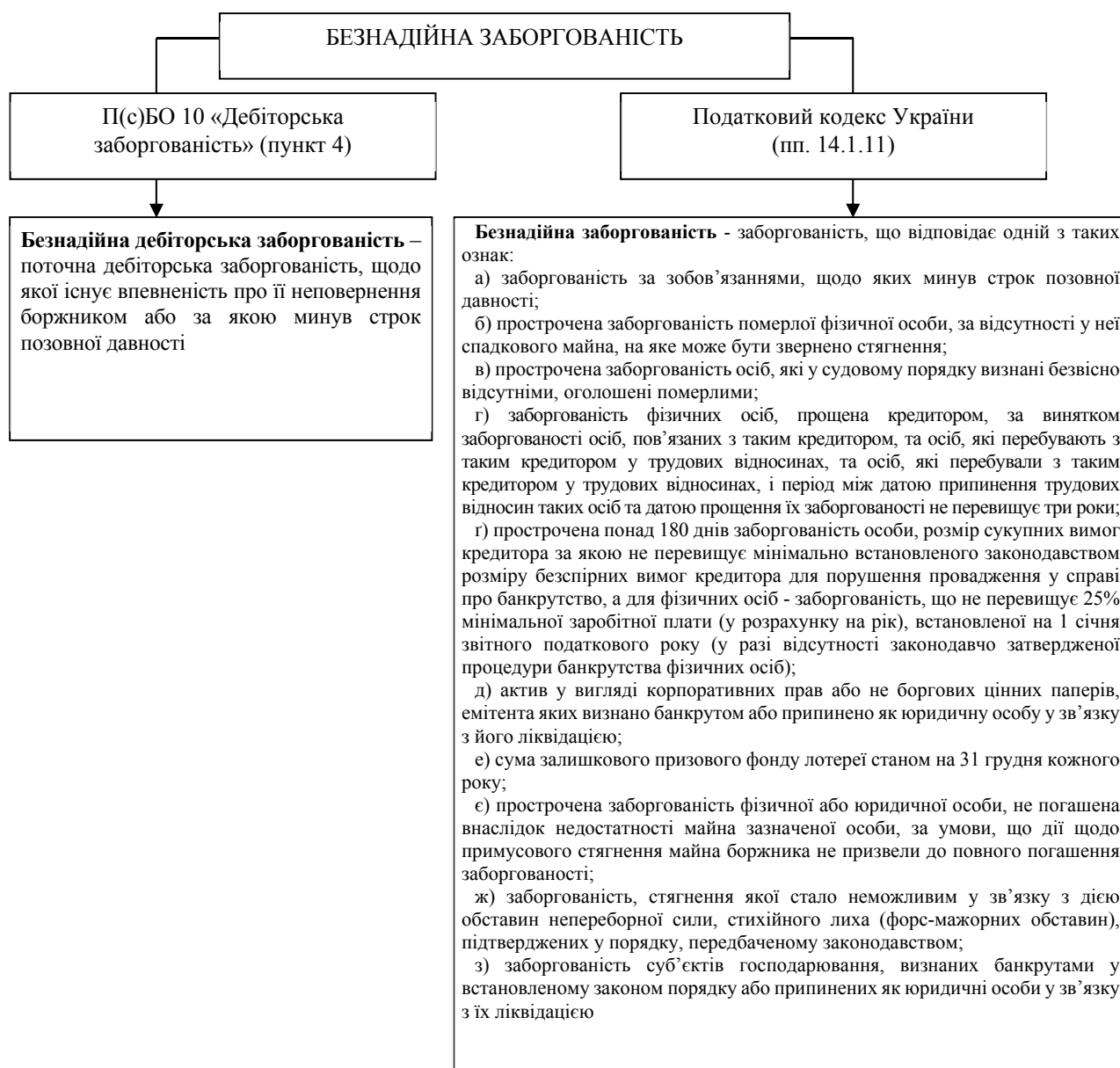

Рис. 1. Визначення та ознаки безнадійної заборгованості [1, 2]

Характерною ознакою визнання заборгованості безнадійною за П(с)БО 10 «Дебіторська заборгованість» і згідно Податкового кодексу України є строк позовної давності. Позовна давність – це строк, у межах якого особа може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права або інтересу [ст. 256, 3].

Згідно ст. 257 Цивільного кодексу України загальна позовна давність встановлюється тривалістю у три роки [3].

Якщо заборгованість не була отримана в результаті відповідних заходів щодо її стягнення, таких як пред'явлення претензій боржнику, звернення до суду, визнання боржника банкрутом тощо, та за нею минув строк позовної давності, то лише за цих обставин вона визнається *безнадійною*.

Слід враховувати, що сума заборгованості одного платника податків перед іншим платником податків, що не стягнута після закінчення строку позовної давності, є *безповоротною фінансовою допомогою* [ст. 14.1.257, 2].

Таким чином, якщо платник податку – покупець протягом строку позовної давності дебіторської заборгованості за оплачені, але не отримані послуги:

1) здійснив відповідні заходи щодо її стягнення, то після закінчення строку позовної давності зазначена заборгованість вважається безнадійною та платник має зменшити фінансовий результат до оподаткування на суму списаної дебіторської заборгованості (в тому числі за рахунок створеного резерву сумнівних боргів) (пп. 139.2.2 ПКУ);

2) не здійснив відповідні заходи щодо її стягнення, то після закінчення строку позовної давності вважається безповоротною фінансовою допомогою має збільшувати фінансовий результат податкового (звітного) періоду на суму перерахованої безповоротної фінансової допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг) особам, що не є платниками податку (крім фізичних осіб), та платникам податку, які оподатковуються за ставкою 0% відповідно до пп. 44 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, крім безповоротної фінансової допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг), перерахованої неприбутковим організаціям, внесеним до Реєстру неприбуткових установ та організацій на дату такого перерахування коштів, передачі товарів, робіт, послуг, для яких застосовується положення пп. 140.5.9 Податкового кодексу України (пп. 140.5.10 ПКУ).

Можна зробити висновок, що з метою уникнення негативного впливу сумнівної та безнадійної заборгованості на фінансовий стан підприємства в майбутньому, необхідно приділяти значну увагу запобіганню її виникнення. При здійсненні списання безнадійної дебіторської заборгованості необхідно чітко визначити підстави відповідно до вимог Податкового кодексу України для здійснення коригування фінансового результату до оподаткування, зокрема при здійсненні списання безнадійної заборгованості враховувати статус підприємства-боржника.

Список використаних джерел:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість": Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999р. №237, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.
2. Податковий Кодекс України: Кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>.
3. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003р. №435-IV, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Солдатова І.К., студентка гр.ОАт-161
Науковий керівник - Волот О.І., к.е.н., доцент
Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА НІМЕЧЧИНИ

Податки займають високу питому вагу в дохідній частині бюджету будь-якої держави, тому що вони є основним джерелом його наповнення. В усіх країнах світу витрати держави плануються виходячи з дохідної частини, тобто з кількості зібраних податків. Податкові системи різних країн світу відрізняються за типом побудови, кількістю податків, ставками податкових платежів, методикою їхнього розрахунку, видом стягнення тощо. Але всі вони базуються на загальних принципах. Одним із основних є стабільність законодавчої бази [1].

Основним шляхом узгодження правових норм України та Європейського Союзу є адаптація – процес розробки і прийняття нормативно-правових актів та створення умов для їх належного впровадження і застосування з метою поступового досягнення повної відповідності права України до європейського права. Через це виникає необхідність вивчення та порівняння особливостей податкової служби країн ЄС та України [2]

Україна перебуває на шляху реформування податкової системи, що супроводжується встановленням нових видів податків і зборів, що повинні забезпечувати сприятливе середовище для платників податків. Оптимальним шляхом її вдосконалення є порівняльна характеристика податкової системи України з податковими системами країн Європейського Союзу, зокрема Німеччини (табл.1).